

Pista Municipal "La Ravaleta"

decadència com a discoteca representativa de la comarca. Pareix que la representativitat està ara entre Vall d'Alba i Traiguera. Pel que fa a la fama de balladors que tenim a les Coves, Vicent opina que "és ben justa. Però que també ho és de tolerants i de que acceptem a la gent de fora sense cap reticència". Açò ho diu, segons m'ha paregut a mi, pel tema del Ball als jubilats. Després ho comentaré.

El plàstic i la música viva

Com estan ara les coses? Va la gent a la discoteca? Va la gent al ball? Balla la gent?

Puix ara tenim un poc de tot, o un molt de tot -millor dit-. Els caps de setmana el joves "resisteixen" pel poble fins la una o les dues del matí, després agarren els vehicles i es desplacen cap a les discos més significatives del voltant -la majoria- i de no tant el voltant la resta. A estes discoteques no se va a parlar, el soroll és tan fort que a cada cop del baix et tremolen els budells. Però el ritme és frenètic, la música màquina a tants decibelis et fa botar i botar sense pensar. És tot ritme, repetitiu però frenètic. Després d'ahí, la nit s'allarga fins el matí o mig dia del dia següent en pubs o discoteques que obrin precisament cap a les nou o deu del matí. Ja no és el Ball pel Ball. És una altra cosa, una altra mentalitat, una altra forma d'entendre la relació música-persona.

Però també tenim l'altra vessant. Les festes d'agost, joventut i Sant Antoni. El Ball torna a aparèixer. Conviuen perfectament la música de plàstic i la viva, el Ball com evasió i el ball com diversió. Els grups que venen a tocar tenen una doble personalitat, vull dir un doble repertori. Una primera part que intenten agradar al més majors amb la música de "sempre" i una segona part, on pareix que ells mateixa es diverteixen més, amb música actual per fer ballar als més joves. Tenim ara una pista de Ball municipal, la "Ravaleta" des de l'any 1989. És una pista de Ball immensa, gelada, sense cap gust d'ornament ni cap gràcia per donar-li una miqueta d'autenticitat. Però ahí, cada any, es repeteix el retrobament de les Coves amb la música viva. No vull deixar d'esmentar el local social del Mas d'En Rieres. Jo he vist com la major part dels veïns del Mas han aïçat este edifici amb les seues pròpies mans, treballant a contrarellotge, sense cobrar ningú i aguantant fred, pluja i inclús les crítiques d'algunes persones. Caldrà puix preguntar-nos una vegada més...què té el Ball per merèixer estos esforços?

La reserva espiritual

Sí. Les coses han canviat molt. La forma d'entendre el ball no és ni de ben prop la que tenia la gent que ballava pels masos. Ni

té per què ser-ho. Però tenim ací al poble un lloc on el Ball segueix sent l'estrella, continua sent aquella activitat que aglutinava al seu voltant la gent i on es respirava un flaire de dubte: què passarà? amb qui ballaré? li agradarà com vaig vestit/da? Parlo del local dels pensionistes i jubilats. Paraules aquestes últimes que poc tenen a vore amb el seu sentit si vostés, amables lec-

Rolando Litago. Teclista

tors, algun dia van i veuen l'espectacle del Ball al local esmentat. El saló està ple d'homes i dones ballant, en parelles i de vegades solts, tots els dijous i diumenges. És que som tant balladors ací a les Coves? Qui millor per contestar esta pregunta que Rolando Litago Valencia, de seixanta-nou anys. Ell és el músic que, setmana rere setmana, fa possible este fenomen i que em contà el següent: "jo vaig començar a tocar l'acordió a l'altre local dels jubilats, al de la Caixa Rural, farà uns vuit anys. Aleshores solien ballar unes vint parelles. Després vaig comprar-me este teclat i a hores d'ara al saló principal i a l'adjunt solen ballar d'entre setan-

Llar dels jubilats

ta a vuitanta parelles. El Ball ha estat una excusa molt bona per a donar-li vida al local. Pensa que abans ací només venien homes i ara les dones jubilades ixen més de casa i poden gaudir d'estes magnífiques instal·lacions. El Ball ha acabat en eixa "marginació" femenina. Al respecte et contaré una anècdota. Mira, estava un dia al mercat del dimecres i vaig escoltar com un tender deia que les dones compren més roba ara que abans i li vaig dir que la culpa la tenia jo. I és que el fer Ball dona un altre ritme a la dona: s'arregla per anar a les reunions. L'home, més reaci al principi, ha acabat per arreglar-se també. Hi ha persona que ve ací amb el

Saló de ball dels jubilats